

Lærerveiledning for 1.–7. trinn

Identitet i samtdiskunsten

Astrup Fearnley-samlingen er en av Europas mest omfattende samlinger av internasjonal samtidskunst. Hans Rasmus Astrup, museets grunnlegger, begynte å kjøpe kunst på 1960-tallet, og helt fra starten av bygget han opp en samling der det var kunstnerskapene som stod i sentrum snarere enn historiske perioder og stiler. Ved hans bortgang i 2021 bestod Astrup Fearnley-samlingen av mer enn 1500 verk. Det siste året har museet tilegnet seg 52 nye verk til samlingen, og våren 2025 åpnet en oppdatert samlingsutstilling der flere av de seneste innkjøpene presenteres for første gang.

Utstillingen inkluderer flere verk som omhandler personlig og kollektiv identitet. Med spørsmål omkring kropp, vennskap, etnisitet og kulturell tilhørighet, er den dermed en utmerket arena for å samtale om tematikken med barn og unge.

Identiteten vår handler om hvem vi er. Den er basert på faktorer som kultur, språk, nasjonalitet, hvor vi bor, utseende, kjønn, kroppsspråk og fingeravtrykk – men også hva vi interesserer oss for eller hva vi selv kjenner tilhørighet til, som musikksmak, klesstil eller religion. Hvordan kan identiteten vår, og følelser, tanker og meninger om den, komme til uttrykk i kunst? Astrup Fearnley Museet inviterer elever inn i utstillingsrommene for å utforske temaet!

Praktisk informasjon

For bestilling av omvisninger:

[Meld deg på her](#)

Varighet: 45–60 min

Tidspunkt: tirsdag–fredag

Sted: Astrup Fearnley Museet

Har du innspill eller spørsmål?

Ta gjerne kontakt!

Formidlingskoordinator barn og unge:

Marianne Reve

m.reve@afmuseet.no

Formidlingsleder:

Marie Christine Vallestad

m.vallestad@afmuseet.no

Installasjonsbilde: Astrup Fearnley-samlingen, skulptur i front: Nicole Eisenman, *Perpetual Motion Machine*, 2019

Forankring i læreplanverket

For formidlingstilbudet *Identitet i samtidskunsten* har Astrup Fearnley Museet utarbeidet en felles lærerveiledning for barnetrinnet, og en felles for ungdomstrinnet og videregående skole. Lærerveiledningen du leser nå, gjelder for barnetrinnet.

I læreplanverket (LK20) er et av kompetansemålene etter 4. trinn å kunne samtale om identitet, mangfold og fellesskap og reflektere over hvordan det kan oppleves ikke å være del av fellesskapet. Med stor variasjon i både kunstnerskap og kunstuttrykk, gir Astrup Fearnley-samlingen et godt utgangspunkt for å utforske, reflektere og sette ord på nettopp dette.

Med dialogbasert undervisning som metode blir ikke elevene bare tilskuere, men medprodusenter av den estetiske opplevelsen. Omvisningen vil være forankret i kompetansemålene under, der nøkkelordene identitet, tilhørighet og fellesskap vil stå i fokus.

Kompetansemål i samfunnsfag etter 2. trinn

- samtale om vennskap, tilhørighet og hva som påvirker relasjoner
- beskrive og gi eksempler på mangfold i Norge, med vekt på ulike familieformer og folkegrupper, inkludert det samiske urfolket

Kompetansemål i samfunnsfag etter 4. trinn

- samtale om identitet, mangfold og fellesskap og reflektere over hvordan det kan oppleves ikke å være del av fellesskapet

Kompetansemål i samfunnsfag etter 7. trinn

- utforske ulike sider ved mangfold i Norge og reflektere over menneskers behov for å være seg selv og for å høre til i fellesskap
- reflektere over variasjoner i identiteter, seksuell orientering og kjønnsuttrykk og egne og andres grenser knyttet til følelser, kropp, kjønn og seksualitet og drøfte hva man kan gjøre om grenser blir brutt

Forslag til forarbeid

I forkant av utstillingsbesøket, oppmuntrer vi dere til å samtale og arbeide med ett eller flere av følgende punkt, individuelt og/eller gruppevis. Gjennomføring av forarbeid vil kunne gjøre det lettere for elevene å aktivere forkunnskaper og å ta del i dialog under selve utstillingsbesøket.

- Hva betyr det å være en god venn?
- Hva er identitet?
- Tenk gjennom hva som er en viktig del av din identitet – hva er det som gjør deg til deg?
- Hva betyr det å være seg selv?
- Hva er fellesskap? Og hvor kan man oppleve fellesskap?

Forslag til etterarbeid

- Velg en eller flere gjenstander som du synes sier noe om hvem du er. Sett gjenstandene sammen til et kunstverk om deg. Skriv en kort tekst som forklarer hvorfor disse tingene er en viktig del av hvem du er.

Gå gjerne sammen to og to og tolk hverandres kunstverk.

- Utkledning og fotografi: Bruk kostymer, rekvisitter og kamera, og velg en eller flere av oppgavene nedenfor:
 - Lag en presentasjon av deg selv slik du selv ser deg.
 - Lag en presentasjon av deg selv slik du tror andre ser deg.
 - Skap en fantasivariant av deg selv, for eksempel som en historisk person eller mytologisk karakter.

Oppgaven kan også løses med tekst, tegning, collage eller med andre materialer.

Britta Marakatt-Labba, *Gränslöst*, 2022

Utvalgte kunstnere i utstillingen

Under utstillingsbesøket vil elevene, sammen med en av museets engasjerte formidlere, utforske et utvalg verk som kan gi ulike innganger til identitetstematikken. Formidleren vil velge ut og tilpasse verk til den enkelte gruppe og forholde seg til eventuelle praktiske hensyn.

Jeff Koons: *Michael Jackson and Bubbles*, 1988

Jeff Koons (f. 1955, USA) framstiller Michael Jackson som et forgylt og opphøyet ikon i verket *Michael Jackson and Bubbles*. Kunst- verket viser artisten mens han var på topp i sin karriere. Musikk er en viktig del av mange unges liv, og i omvisningen stiller vi spørsmål ved hva slags ikoner som har betydning for unge sin identitet i dag

Britta Marakatt-Labba: *I samtale*, 2022

Den svensk-samiske kunstneren Britta Marakatt-Labba bruker bl.a. broderi til å fortelle historier om samisk hverdagsliv, kultur og historie.

Silke Otto-Knapp: *Untitled (Versammlung I-III)*, 2022

I Silke Otto- Knapps mystiske og figurative malerier skildres ballettdansere og andre figurer fra scenekunstmiljøet. Gjennom grundig bearbejdede akvarell-komposisjoner skimtes scener med ulike former for sosialisering, tilknytning og fellesskap.

**Nicole Eisenman: *Destiny Riding Her Bike*, 2020
Perpetual Motion Machine, 2019**

Den amerikanske kunstneren Nicole Eisenman jobber både med maleri og skulptur. I utstillingen kan du oppleve både hennes figurative maleri *Destiny Riding Her Bike* der en kvinne på sykkel krasjer med en mann som ramler ned fra en stige, og skulpturen *Perpetual Motion Machine* (se side 2). Opprinnelig var skulpturen en del av skulpturprosjektet *Procession* der ni komiske figurer dannet en prosesjon av ulike uttrykk og kunstneriske virkemidler. Denne gang er skulpturen stilt ut alene. Eisenmans kunst skildrer mange ulike menneskelige følelser, der figurene hennes enten er alene eller i fellesskap med andre.

Børre Sæthre: *My Private Sky*, 2001

Børre Sæthre er kjent for sine spektakulære og forførende totalinstallasjoner hvor utstillingsrommet omdannes til en scenisk situasjon som betrakteren helt konkret trer inn i. På innsiden hviler en enhjørning i et blått rom. Enhjørningen har blitt omfavnet som et symbol i det skeive miljøet.

Mikael Lo Presti: *City Scene*, 2022

Mikael Lo Presti er halvt svensk og halvt italiensk, og har gjennom hele sin kunstneriske praksis reflektert over den doble tilhørigheten til to land. Hans malerier kan frembringe en følelse av brobygging, ikke bare av flere identiteter, men også av ulike visuelle språk. Ofte fanger han et øyeblikk, et gatebilde eller et stilleben, der elementer fra postkort, reklamer og turisteffekter som viser til hans røtter i Sicilia, kombineres med referanser til kunsthistorien. Scenene som skildres kan ved første øyekast se ut som hverdagslige scener, men er ofte tillagt uventede og nærmest surrealistiske detaljer.